

Studiedag lezen workshop: Leesbeleid vormgeven en blijven vorm geven aan de hand van data.

21 April 2022

PBD-GO!

programma

To do:

- Wake up
- Make coffee
- Drink coffee
- Make more

1. Waarover hebben we data verzameld
2. Van analyse naar actie
 1. Analyse, ja maar hoe interpreteren?
 2. Strategie-gebruik
 3. Leesmotivatie
 4. Begrijpend leestoets
3. Hoe verder plannen voor afname ?

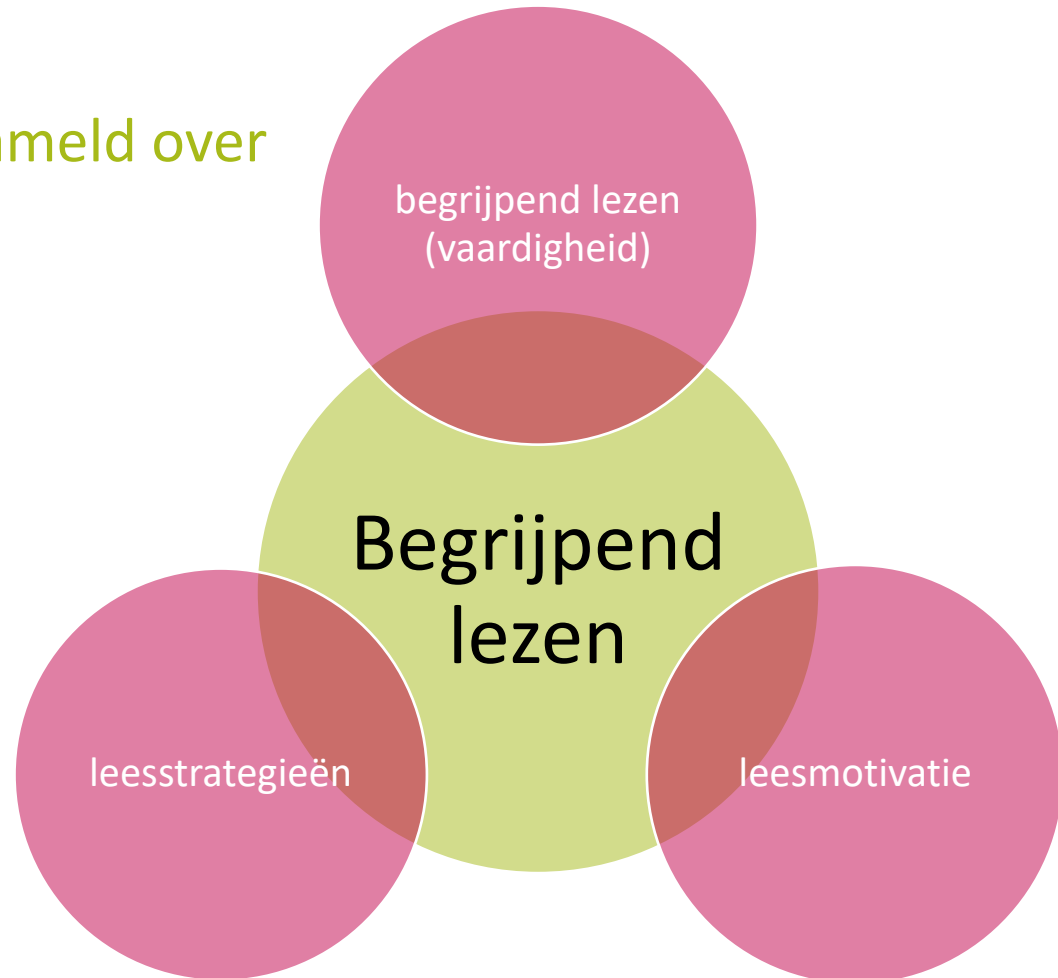
Data?

1. **Waarover hebben we data verzameld?**
2. Van analyse naar actie
 1. Analyse, ja maar hoe interpreteren?
 2. Strategie-gebruik
 3. Leesmotivatie
 4. Begrijpend leestoets
3. Hoe verder plannen voor afname ?

Data- 1

Via materiaal UGent hebben we data verzameld over

Begrijpend leestoets

Waarover analyse mogelijk?

reproductievragen

- = in 1 zin en op 1 plaats in de tekst terug te vinden

vragen naar verbanden

- gebruik makend van verschillende elementen uit de tekst

vragen waarbij voorkennis geactiveerd wordt
(wij noemen dat situatieschets)

- focust op de combinatie van voorkennis/ervaring met informatie uit de tekst. De lezer integreert dus bij deze vragen informatie uit de tekst met eigen voorkennis of ervaringen.

leesmotivatie

Via de vragenlijsten leesmotivatie

Strategie-gebruik

Via vragenlijst leerlingen

Open cognitieve strategieën

=

zichtbare strategie die de lln uitvoert

Voorbeeld: samenvatten

Gesloten cognitieve strategieën

=

strategie die in het hoofd van de lln gebeurt

Voorbeeld: voorkennis activeren of een zin herlezen

Metacognitieve strategieën: monitoring

=

Bewaken van het leesbegrip tijdens het lezen

Voorbeeld: jezelf afvragen of je nog goed bezig bent

Metacognitieve strategie: zelfevaluatie

=

Je eigen leesaanpak evalueren na het lezen

voorbeeld: na het lezen jezelf afvragen of je het goed hebt aangepakt

Cognitieve strategie: andere thuistaal

=

thuistaal inzetten om de tekst beter te begrijpen

Voorbeeld: onbekende/moeilijke woorden vertalen naar je thuistaal om de betekenis ervan te achterhalen

Van analyse....

Hoe interpreteren?

1. Waarover hebben we data verzameld
2. **Van analyse naar actie**
 1. **Analyse, ja maar hoe interpreteren?**
 2. Strategie-gebruik
 3. Leesmotivatie
 4. Begrijpend leestoets
3. Hoe verder plannen voor afname ?

Vanuit leerlingenbegeleiding weten we dat...

we best een breed beeld vormen op de volgende manier

1. Klasniveau
2. Vraagniveau
3. Leerlingniveau

En ook

- ✓ We weten vanuit LIST/DENK dat **gemiddeld 80% van de leerlingen de eindtermen kunnen beheersen.**
Een uitval tot 20% is dus "normaal".
- ✓ Uitval > 20% ? Analyseer nog grondiger !

Wat als...?

Het beeld van de begrijpend leestoets er zo uit ziet...

Automatisch opslaan UIT simulatie 1 DatasetLLN_PNP_Escape_Resultaten2

Start Invoegen Tekenen Pagina-indeling Formules Gegevens Controleren Beeld Uitleg Delen Opmerkingen

Plakken Calibri (Hoofdstekst) 11 A A Standaard Voorwaardelijke opmaak Opmaken als tabel Celstijlen Invoegen Verwijderen Opmaak Sorteren en filteren Zoeken en selecteren Vertrouwelijkheid

J19 fx =AANTAL.ALS('DatasetLLN_PNP Escape'!R17;'Verbetersleutel leestest'!\$I\$3)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	
1																							
2																							
3	Code	AUTOMATISCHE VERBETERING PER VRAAG VAN DE BEGRIJPENDE LEESTEST (niet wijzigen!)																				Eindtoets	
4	leerling 1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	
5	leerling 2	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	1	1	1	
6	leerling 3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	
7	leerling 4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	
8	leerling 5	0	1	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	
9	leerling 6	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	1	
10	leerling 7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	
11	leerling 8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
12	leerling 9	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	
13	leerling 10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
14	leerling 11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	
15	leerling 12	0	1	0	0	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	
16	leerling 13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1	
17	leerling 14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	
18	leerling 15	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	
19	leerling 16	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	
20	leerling 17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
21	leerling 18	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	
22	leerling 19	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	
23	leerling 20	1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	
24																							
25																							
26																							
27																							
28																							
29																							
30																							

Toelichting_input&interpretatie DatasetLLN_PNP Escape **Resultaten** Verbetersleutel leestest +

Of zo...?

Automatisch opslaan UIT simulatie 1 DatasetLLN_PNP_Escape_Resultaten2

Start Invoegen Tekenen Pagina-indeling Formules Gegevens Controleren Beeld Uitleg Delen Opmerkin

Plakken Calibri (Hoofdstekst) 11 A^ A^ B I U % .00 .00 Voorwaardelijke opmaak Opmaken als tabel Celstijlen Invoegen Verwijderen Opmaak Sorteren en filteren Zoeken en selecteren Vertrouwelijkheid

J10 fx =AANTAL.ALS('DatasetLLN_PNP Escape'!R8;'Verbetersleutel leestest'!\$I\$3)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V
1																						
2																						
3	Code	AUTOMATISCHE VERBETERING PER VRAAG VAN DE BEGRIJPENDE LEESTEST (niet wijzigen!)																				
4	leerling 1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1
5	leerling 2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1
6	leerling 3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
7	leerling 4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1
8	leerling 5	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1
9	leerling 6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1
10	leerling 7	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1
11	leerling 8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
12	leerling 9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
13	leerling 10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	leerling 11	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1
15	leerling 12	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
16	leerling 13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	1	1
17	leerling 14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
18	leerling 15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
19	leerling 16	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
20	leerling 17	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
21	leerling 18	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
22	leerling 19	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
23	leerling 20	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	0	1
24																						
25																						
26																						
27																						
28																						
29																						
30																						

Wat als...?

Het beeld van de leesmotivatie er zo uit ziet...

The screenshot shows an Excel spreadsheet with the following structure:

- Columns:** A, AO, AP, AQ, AR, AS, AT, AU, AV, AW, AX, AY, AZ, BA, BB, BC.
- Row 2:** 'Leesstrategieën' (Met1cognitieve strategieën) and 'Leesmotivatie voor school' / 'Leesmotivatie in de vrije tijd'.
- Row 3:** 'Code' and 'Gebruik van' (Niet-observeerbare thuistaal, Monitoren, Evalueren).
- Row 4:** 'Code' and 'Autonoom' / 'Gecontroleerd' for both school and free time.
- Rows 4-23:** Data for 20 students (leerling 1 to leerling 20).

	Code	Niet-observeerbare thuistaal	Monitoren	Evalueren	Autonoom	Gecontroleerd	Autonoom	Gecontroleerd	Autonoom	Gecontroleerd	Autonoom	Gecontroleerd
1												
2												
3												
4	leerling 1				4,50	2,78	0,00	0,00	1,47	1,27	0,00	0,00
5	leerling 2				5,00	1,22	0,00	0,00				
6	leerling 3				4,13	2,22	0,00	0,00				
7	leerling 4				2,75	4,44	0,00	0,00				
8	leerling 5				2,25	4,11	0,00	0,00				
9	leerling 6				1,63	2,11	0,00	0,00				
10	leerling 7				3,00	4,44	0,00	0,00				
11	leerling 8				3,00	3,00	0,00	0,00				
12	leerling 9				4,00	1,00	0,00	0,00				
13	leerling 10				4,00	4,00	0,00	0,00				
14	leerling 11				4,25	2,00	0,00	0,00				
15	leerling 12				2,38	4,22	0,00	0,00				
16	leerling 13				3,50	2,67	0,00	0,00				
17	leerling 14				2,63	4,33	0,00	0,00				
18	leerling 15				4,50	1,56	0,00	0,00				
19	leerling 16				5,00	1,00	0,00	0,00				
20	leerling 17				3,13	3,44	0,00	0,00				
21	leerling 18				4,25	4,44	0,00	0,00				
22	leerling 19				3,75	2,33	0,00	0,00				
23	leerling 20				1,50	4,44	0,00	0,00				
24					0,00	0,00	0,00	0,00				
25					0,00	0,00	0,00	0,00				
26					0,00	0,00	0,00	0,00				
27					0,00	0,00	0,00	0,00				

Of zo...?

	A	AO	AP	AQ	AR	AS	AT	AU	AV	AW	AX	
1		Middelste over 11e klassen heen						Leesmotivatie				
2		Lieve strategieën		Met cognitieve strategieën				Leesmotivatie voor school		Leesmotivatie in de vrije tijd		
3	Code	Niet-observeerbare thuistaal	Gebruik van	Monitoren	Evalueren		Autonoom	Gecontroleerd	Autonoom	Gecontroleerd		
4	leerling 1						2,00	2,78	0,00	0,00		
5	leerling 2						4,63	1,22	0,00	0,00		
6	leerling 3						2,38	2,22	0,00	0,00		
7	leerling 4						2,75	4,44	0,00	0,00		
8	leerling 5						1,88	4,11	0,00	0,00		
9	leerling 6						1,63	2,11	0,00	0,00		
10	leerling 7						2,38	4,44	0,00	0,00		
11	leerling 8						3,00	3,00	0,00	0,00		
12	leerling 9						3,00	1,00	0,00	0,00		
13	leerling 10						2,75	4,00	0,00	0,00		
14	leerling 11						3,50	2,00	0,00	0,00		
15	leerling 12						2,13	4,22	0,00	0,00		
16	leerling 13						2,63	2,67	0,00	0,00		
17	leerling 14						2,63	4,33	0,00	0,00		
18	leerling 15						3,25	1,56	0,00	0,00		
19	leerling 16						4,13	1,00	0,00	0,00		
20	leerling 17						3,13	3,44	0,00	0,00		
21	leerling 18						1,75	4,44	0,00	0,00		
22	leerling 19						3,75	2,33	0,00	0,00		
23	leerling 20						1,50	4,44	0,00	0,00		
24							0,00	0,00	0,00	0,00		
25							0,00	0,00	0,00	0,00		
26							0,00	0,00	0,00	0,00		
27							0,00	0,00	0,00	0,00		
28							0,00	0,00	0,00	0,00		

Wat als...?

Het beeld van het strategiegebruik er zo uit ziet...

	A	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AJ	AK	AL	AM
1	Leesstrategiegebruik								Gemiddelde score/kl1s						
2	Cognitieve strategieën					Met1cognitieve strategieën			Cognitieve strategieën				t1cognitieve strategieën		
3	Code	AVI-niveau		Observeerbare	Niet-observeerbare	Gebruik van thuistaal	Monitoren	Evalueren		Observeerbare	Niet-observee	Gebruik van thuistaal	Monitoren	Evalueren	
4	leerling 1	0		4,29	4,57	0,00	4,00	3,83		3,42	3,99	0,45	3,90	3,77	
5	leerling 2	0		4,14	4,29	0,00	4,67	3,83							
6	leerling 3	0		3,29	3,00	0,00	3,33	2,83							
7	leerling 4	0		3,86	4,43	0,00	3,67	3,67							
8	leerling 5	0		3,00	4,29	0,00	4,33	3,67							
9	leerling 6	0		4,00	4,00	0,00	4,00	3,50							
10	leerling 7	0		1,71	2,71	4,00	2,67	3,00							
11	leerling 8	0		3,57	4,00	0,00	3,67	4,17							
12	leerling 9	0		3,14	4,14	0,00	3,67	4,00							
13	leerling 10	0		3,14	4,14	0,00	3,67	4,17							
14	leerling 11	0		3,29	4,43	0,00	4,33	4,00							
15	leerling 12	0		2,57	2,71	5,00	3,67	3,33							
16	leerling 13	0		3,43	4,00	0,00	4,67	3,67							
17	leerling 14	0		3,57	4,43	0,00	4,00	4,00							
18	leerling 15	0		3,71	4,57	0,00	4,33	4,33							
19	leerling 16	0		3,43	3,86	0,00	4,33	4,00							
20	leerling 17	0		3,29	4,00	0,00	3,67	3,67							
21	leerling 18	0		3,43	4,14	0,00	4,00	4,00							
22	leerling 19	0		3,71	4,00	0,00	3,67	4,00							
23	leerling 20	0		3,86	4,00	0,00	3,67	3,67							
24		0													
25		0													
26		0													

Of zo...?

Automatisch opslaan UIT **simulatie 1 DatasetLLN_PNP_Escape_Resultaten2**

Start Invoegen Tekenen Pagina-indeling Formules Gegevens Controleren Beeld Uitleg Delen Opmerkingen

Plakken Calibri (Hoofdttekst) 11 Standaard Voorwaardelijke opmaak Opmaken als tabel Celstijlen Invoegen Verwijderen Opmaak Sorteren en filteren Zoeken en selecteren Vertrouwelijkheid

AH19 fx

	A	Z	AA	AB	AC	AD	AE	AF	AG	AH	AI	AJ	AK	AL	AM
	Leesstrategiegebruik								Gemiddelde score/kl1s						
				Cognitieve strategieën			Met1cognitieve strategieën		Cognitieve strategieën			1cognitieve strategieën			
	Code	AVI-niveau		Observeerbare	Niet-observeerbare	Gebruik van thuistaal	Monitoren	Evaluëren		Observeerbare	Niet-observee	Gebruik van thuistaal	Monitoren	Evaluëren	
1															
2															
3															
4	leerling 1	0		4,29	4,57	0,00	4,00	2,83		3,42	3,99	0,45	3,90	3,14	
5	leerling 2	0		4,14	4,29	0,00	4,67	3,33							
6	leerling 3	0		3,29	3,00	0,00	3,33	2,17							
7	leerling 4	0		3,86	4,43	0,00	3,67	2,67							
8	leerling 5	0		3,00	4,29	0,00	4,33	3,17							
9	leerling 6	0		4,00	4,00	0,00	4,00	2,83							
10	leerling 7	0		1,71	2,71	4,00	2,67	2,50							
11	leerling 8	0		3,57	4,00	0,00	3,67	3,00							
12	leerling 9	0		3,14	4,14	0,00	3,67	3,17							
13	leerling 10	0		3,14	4,14	0,00	3,67	3,50							
14	leerling 11	0		3,29	4,43	0,00	4,33	3,50							
15	leerling 12	0		2,57	2,71	5,00	3,67	2,83							
16	leerling 13	0		3,43	4,00	0,00	4,67	3,50							
17	leerling 14	0		3,57	4,43	0,00	4,00	3,17							
18	leerling 15	0		3,71	4,57	0,00	4,33	3,83							
19	leerling 16	0		3,43	3,86	0,00	4,33	3,83							
20	leerling 17	0		3,29	4,00	0,00	3,67	3,17							
21	leerling 18	0		3,43	4,14	0,00	4,00	3,50							
22	leerling 19	0		3,71	4,00	0,00	3,67	3,00							
23	leerling 20	0		3,86	4,00	0,00	3,67	3,33							
24		0													
25		0													
26		0													
27		0													
28		0													

← Toelichting_input&interpretatie DatasetLLN_PNP Escape Resultaten Verbetersleutel leestest +

Maar...

De 5 sleutels

- Zitten verweven in LIST/DENK-medthodiek
- Komen steeds geïntegreerd aan bod
- Komen niet enkel tijdens de activiteiten Nederlands aan bod.

Van analyse....

Hoe interpreteren?

1. Waarover hebben we data verzameld
2. **Van analyse naar actie**
 1. Analyse, ja maar hoe interpreteren?
 2. Strategie-gebruik
 3. Leesmotivatie
 4. Begrijpend leestoets
3. Hoe verder plannen voor afname ?

Maar...wat nu?

Wat weten we?

- Onderzoek toont dat leerkrachtprestaties voor 10-20% de verschillen in leerlingprestaties verklaren. Wanneer we weten dat leerlingkenmerken (SES, ouders, aanleg,...) tot 60% het verschil in leerlingprestaties verklaren, zijn de **leerkrachtprestaties dus niet te onderschatten qua belang!**
- De **impact van de leerkracht verschilt bovendien tussen leerjaren**, omdat je als leerkracht bijvoorbeeld in de onderbouw van het basisonderwijs meer toe kunt voegen aan het kennisniveau van leerlingen, dan in de hogere leerjaren van de basisschool, wanneer het leeuwendeel van de leerstof in de kernvakken al aan de orde is geweest.
- Onderzoek van de Amerikaanse economen Hanushek & Rivkin (2006) bevestigt de kwaliteitsverschillen tussen leerkrachten. Zij komen tot de conclusie dat de meest effectieve leerkrachten met hun leerlingen in een half jaar bereiken waar de minst effectieve leerkrachten twee jaar over doen En waar de meest effectieve leerkrachten in een schooljaar 1,5 jaar leerwinst met hun leerlingen realiseren komen de minst effectieve leerjaren niet verder dan 0,5 jaar leerwinst.

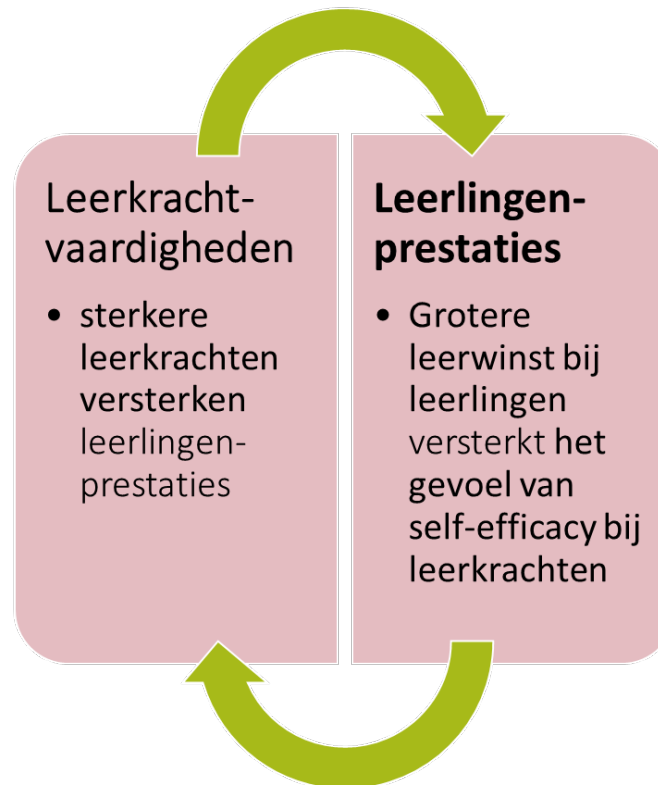
Een verschil van een heel schooljaar leerwinst dus tussen leerkrachten in de top en op de bodem van de prestatieverdeling.

Dus...

Van groot belang dat we voor lezen de leerkrachtvaardigheden zo sterk mogelijk maken om leerlingen zoveel mogelijk leerwinst te laten boeken!

Maar wat betekent dat nu...

A man wearing a dark blue and white striped suit jacket, a white shirt, and a blue tie. He is wearing large, bright blue sunglasses. He is holding a magnifying glass over his face, which is reflected in the lens. The background is a blurred outdoor setting with trees and a building.

Dus eigen didactisch aanbod en begeleiding onder de loep nemen om een krachtiger leerkracht te zijn...

Van analyse....

Hoe interpreteren?

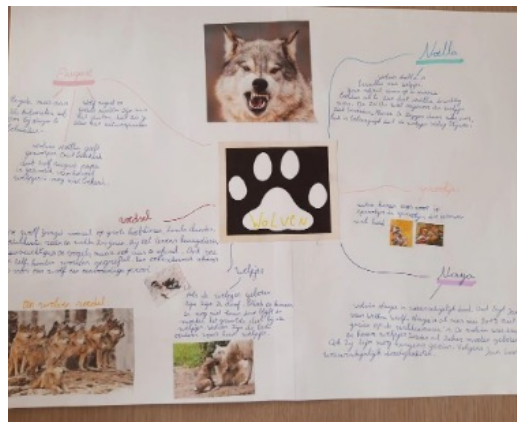
1. Waarover hebben we data verzameld
2. **Van analyse naar actie**
 1. Analyse, ja maar hoe interpreteren?
 2. **Strategie-gebruik**
 3. Leesmotivatie
 4. Begrijpend leestoets
3. Hoe verder plannen voor afname ?

Welke strategieën?

Uit de 5 sleutels...

1. Vragen stellen
2. Tekstinhoud visualiseren
3. Verbindingen maken
4. Samenvatten
5. Tekststructuur herkennen
6. Tekstoriëntatie en leesdoelen
7. Begrip bewaken en verhelderen

2 Sleutel 'strategie-instructie'

Bied tools aan die leerlingen kunnen inzetten om tot leesbegrip te komen. Dit maakt van hen strategische en actieve lezers. De rol van de leerkracht hierin is cruciaal. Het start met het op zoek gaan naar sterke teksten.

		TYPE	
		COGNITIEF	METACOGNITIEF
FASE	VOOR het lezen	Voorspellen Voorkennis activeren Titels, tussentitels en prenten bestuderen ...	Plannen van de leesaanpak Leesdoelen formuleren ...
	TIJDENS het lezen	Betekenis van moeilijke woorden achterhalen Schematiseren Markeren van sleutelwoorden Hoofd- en bijzaken onderscheiden Jezelf vragen stellen Herlezen Samenvatten (Delen van een) tekst in je eigen woorden formuleren ...	Bewaken van het leesproces- en leesbegrip Planning reviseren Reflecteren op leesbegrip ...
	NA het lezen	Schematiseren Samenvatten (Delen van een) tekst in je eigen woorden formuleren ...	Terugblikken op leesbegrip Terugblikken op leesstrategiegebruik ...

Hoe?

Zo maak je een lezende strategisch volgens onderzoek....

Welke concrete acties mogelijk?

Hier een overzicht per stap

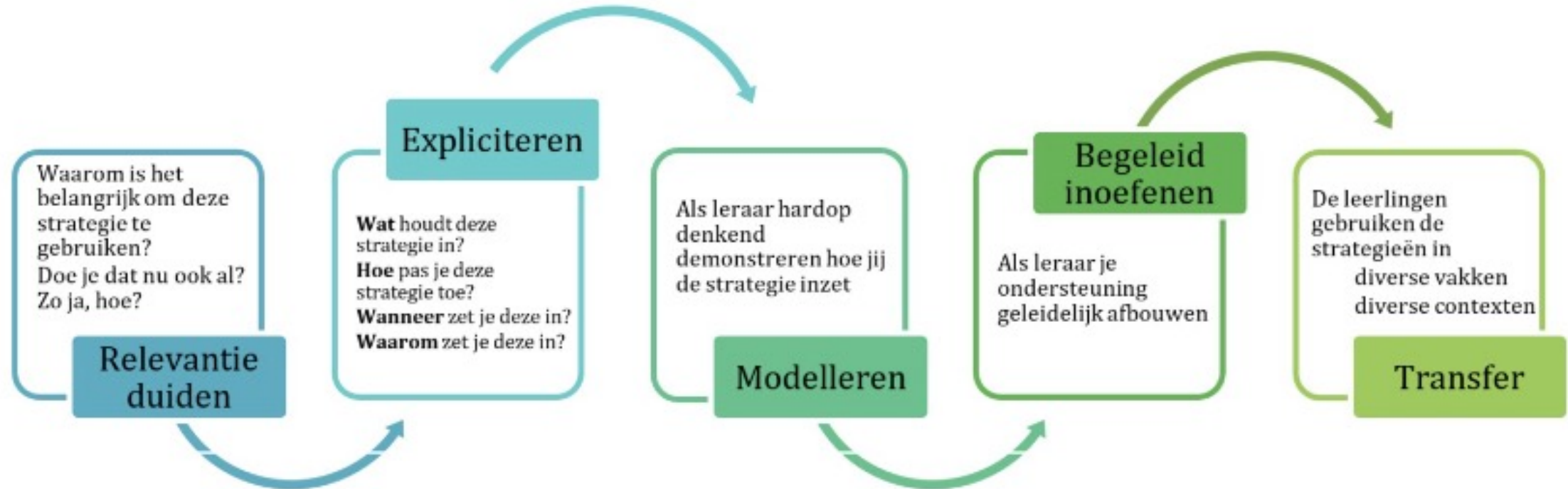
1. **Relevantie duiden**
2. Expliciteren
3. Modelleren
4. Begeleid inoefenen
5. transfer

PBD-GO!

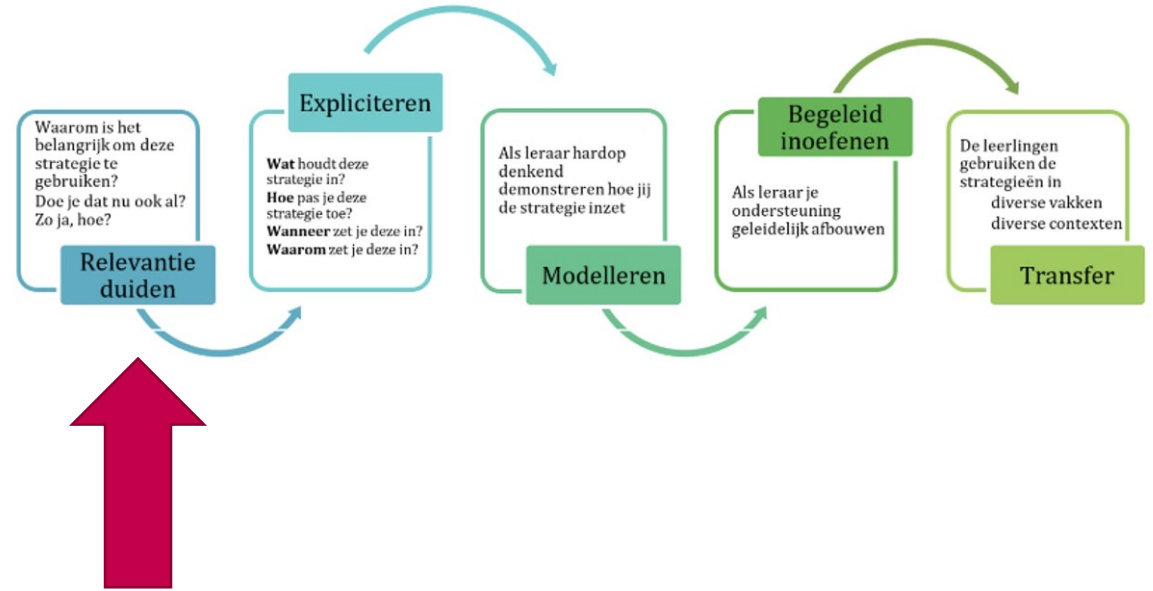
Expliciete strategie-instructie, hoe gaat dat in zijn werk?

Expliciete instructie omvat vijf stappen (Duke, Pearson, Strachan, & Billman, 2011).

Figuur 1. Vijf stappen model van expliciete instructie volgens Duke et al. (2011).

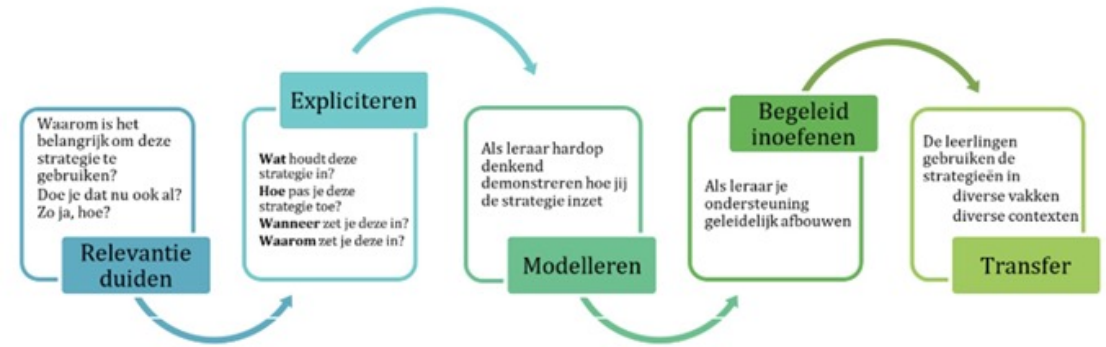
Stap 1= relevantie duiden

- Stellingen/ klasgesprek/ oefening over het belang van
- leesstrategiegebruik
 - Waarom is deze strategie belangrijk?
- Huidige strategiegebruik in kaart brengen via een
- vragenlijst/ observatie/ klasgesprek
- – Gebruik je deze strategie nu ook al? Waarom wel/niet? Hoe doe je dat? – Leerlingen vragen om luidop na te denken tijdens het lezen

(Bron: UGent)

Stap 2= expliciteren

Klasgesprek over

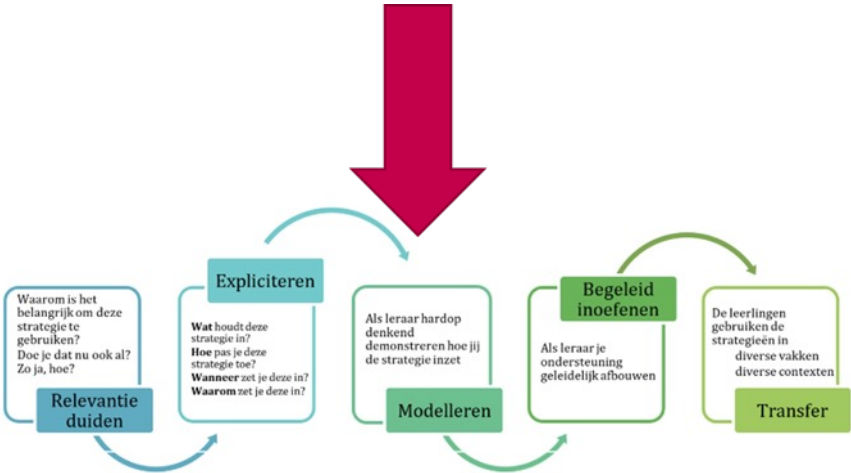
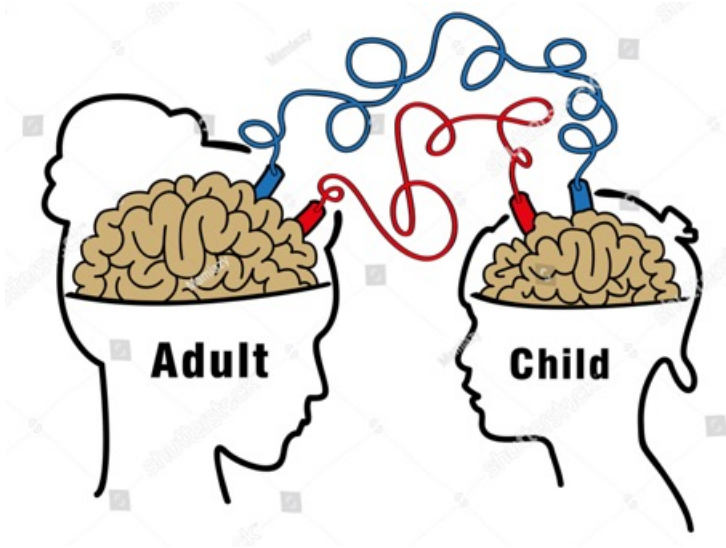
- **Wat** de strategie inhoudt
- **Hoe** je een strategie gebruikt: welke stappen
- **Wanneer**: voor – tijdens – na het lezen, bij moeilijkheden ...
Waarom: moeilijke stukken beter begrijpen, verbanden leren zien ...

(Bron: UGent)

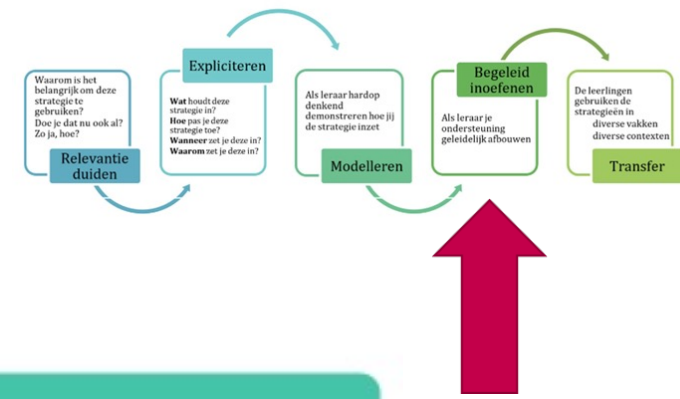

Stap 3= modelleren

= Hardop denkend als leraar demonstreren hoe jij de strategie inzet

Stap 4= begeleid inoefenen

Begeleid inoefenen

Hoe kan ik ondersteuning aanpassen?

Welke scaffolds zijn mogelijk?

- ↑ Verdieping: als het erg goed gaat
- Scaffolds weglaten (bv. strategiekaart)
 - Uitdagendere teksten voorzien
 - ...

- ↓ Herhaling: als het minder goed gaat
- Extra scaffolds aanbieden
 - Opnieuw modelleren
 - Gerichte vragen stellen
 - Samen een tekst lezen
 - Ondersteuning door medeleerling
 - ...

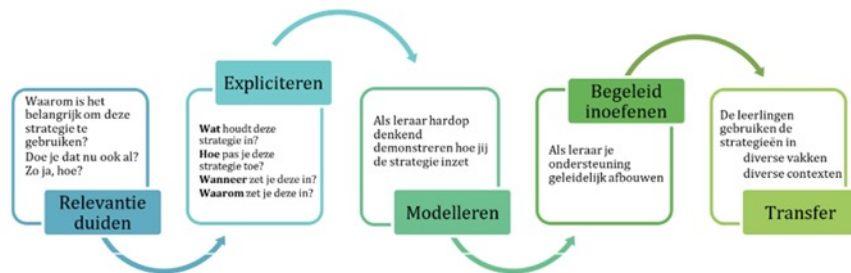
- Strategiekaart aanreiken
- Modelleren via filmpje aanbieden
- Eenvoudigere teksten (bv. duidelijker taal of structuur)
- Symbolen in tekst toevoegen die aangeven wanneer je een strategie kan gebruiken
- Ondersteuning door sterkere leerling
- ...

(Bron: UGent)

Stap 5= reflectie/transfer

- Reflecteren over leesstrategieën
- Transfer
 - Implementeren in zaakvakken
 - Gebruik van leesteksten uit de leefwereld van de kinderen
 - Inzetten tijdens huiswerk
- Zie ook sleutel transfer in de 5 sleutels!

(Bron: UGent)

2 Deze tactiek vond ik het moeilijkst: <hr/> <hr/> Waarom? <hr/> <hr/> Deze tactiek vond ik het makkelijkst: <hr/> <hr/> Waarom? <hr/> <hr/>	6 Tactieken die ik vandaag heb gebruikt: <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> De tactiek die mij het meeste hielp was: <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> Omdat: <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	15 De geleerde tactieken zal ik zeker kunnen gebruiken bij... (andere situaties, vakken) <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> Hoe zou je dit dan gebruiken? <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
---	---	---

Van analyse....

Hoe interpreteren?

1. Waarover hebben we data verzameld
2. **Van analyse naar actie**
 1. Analyse, ja maar hoe interpreteren?
 2. Strategie-gebruik
 3. **Leesmotivatie**
 4. Begrijpend leestoets
3. Hoe verder plannen voor afname ?

Welke leesmotivatie

Waarom?

Uit de 5 leessleutels...

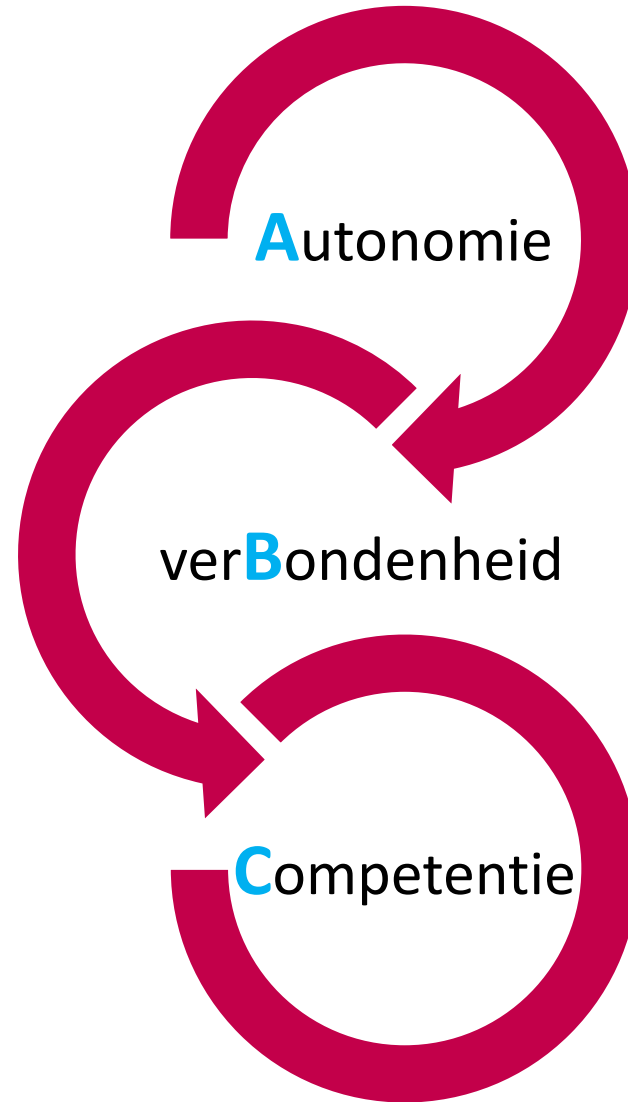
*“Autonomoem gemotiveerde leerlingen **doen het beter op begrijpend leestesten in vergelijking met gecontroleerd gemotiveerde leerlingen...***

*...Het stimuleren van leesmotivatie **is inherent aan de andere didactische sleutels.** Door interactie tijdens de lessen te stimuleren, uitdagende en functionele leestaken te selecteren en **effectieve leesstrategieën te kunnen toepassen, zijn leerlingen meer gemotiveerd.**”*

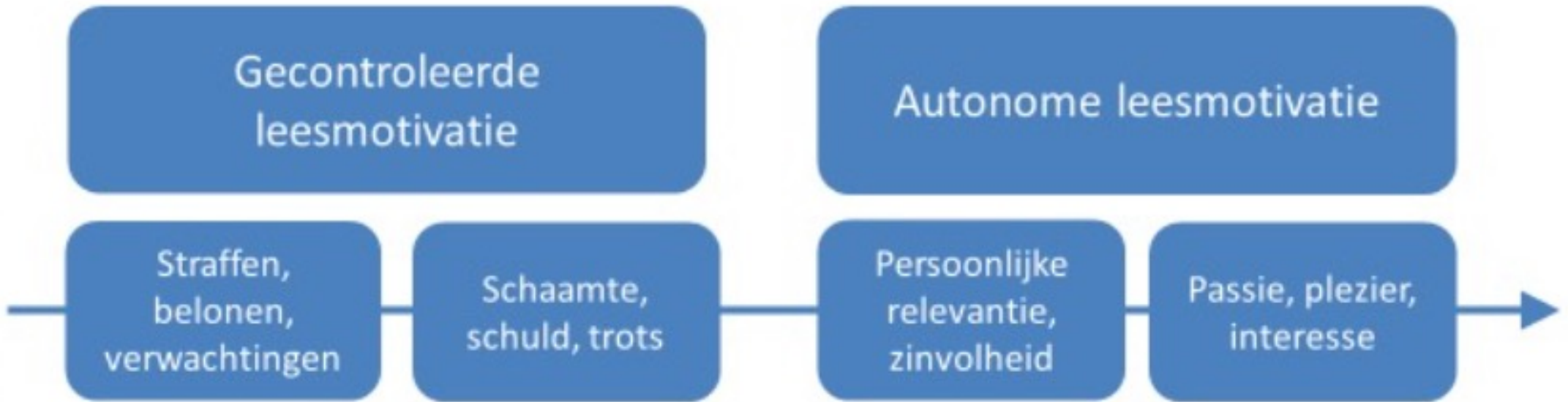

Hoe?

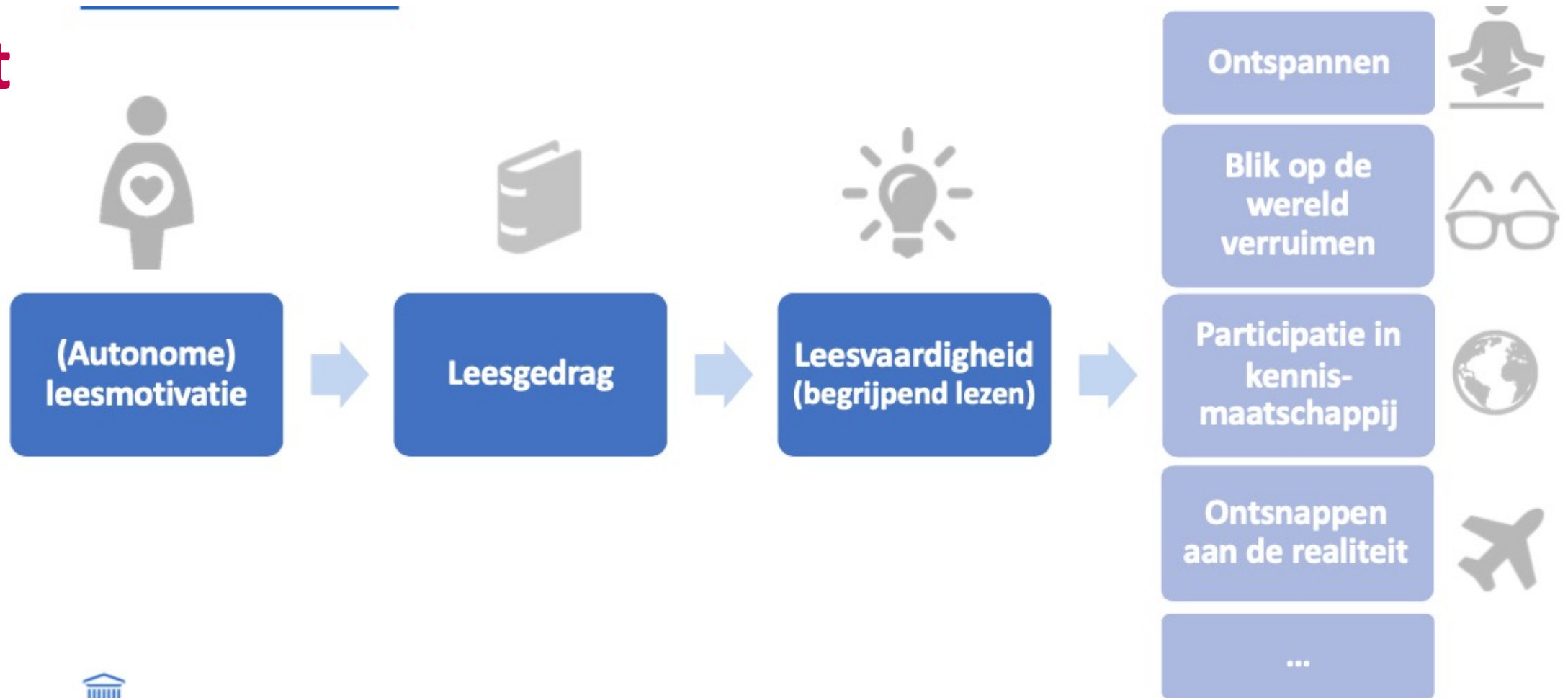
Eerst en vooral: ABC-model

Redenen om te lezen

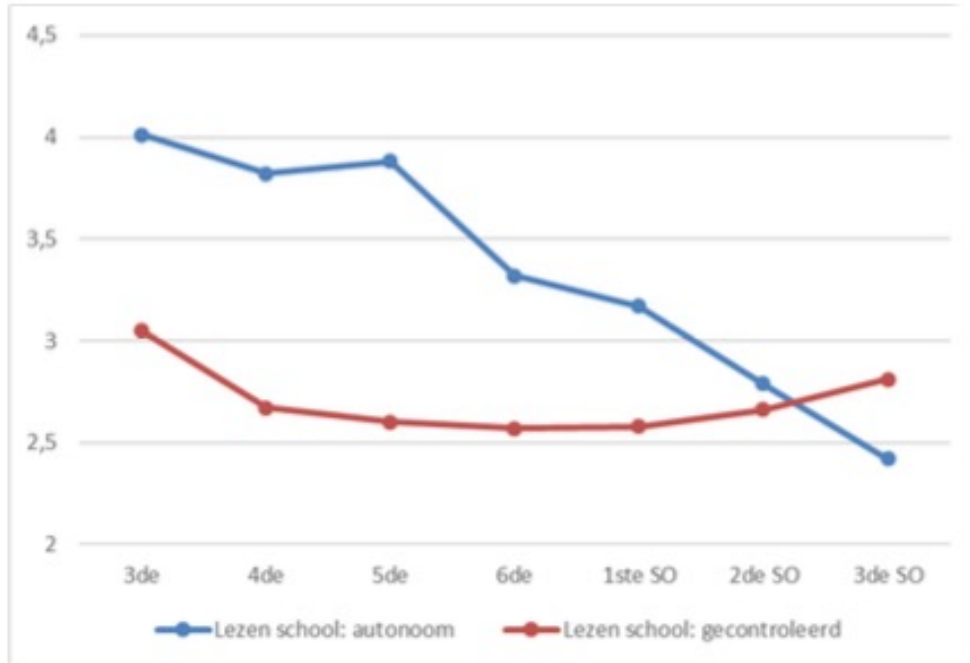

omdat

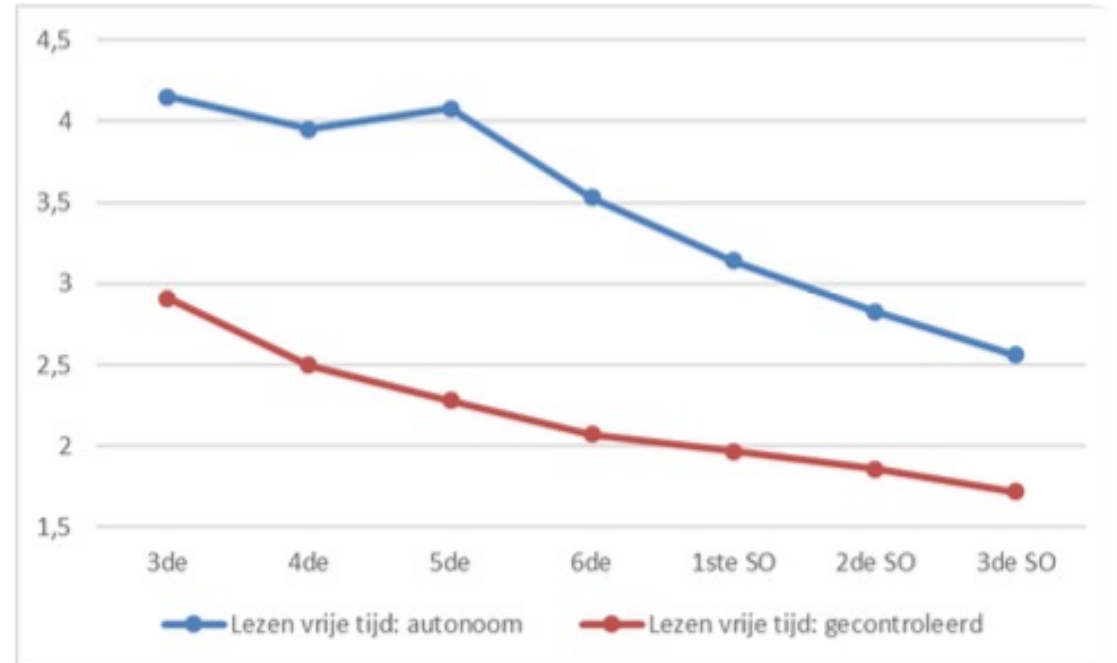

En ook nog omdat

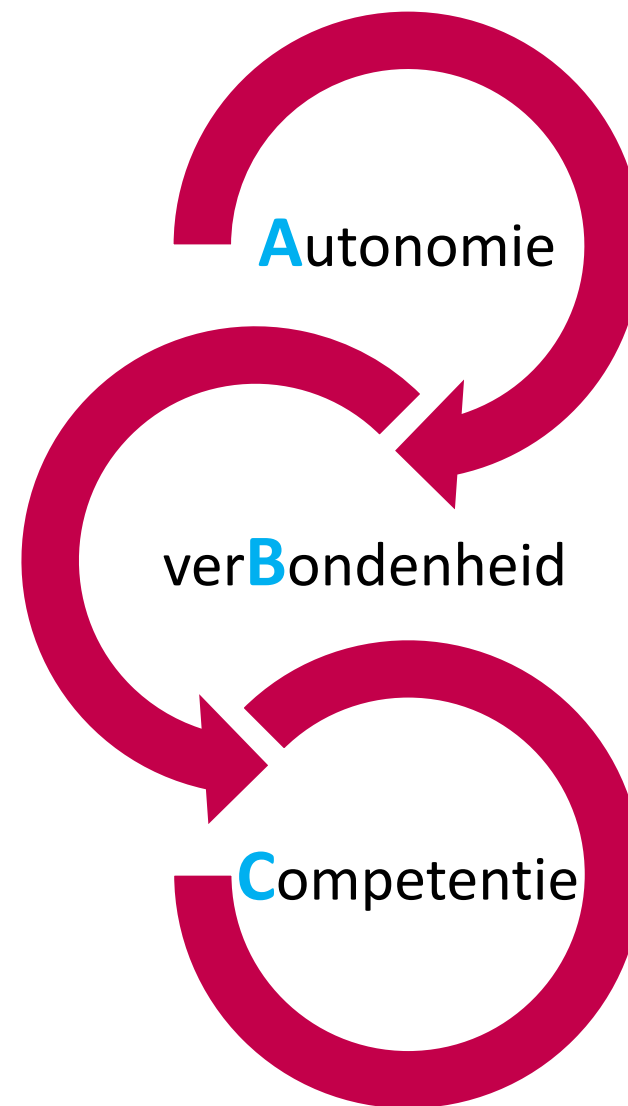
Leesmotivatie op school

Leesmotivatie in vrije tijd

Welke concrete acties mogelijk?

In de klas: **Autonomie**

- **Keuze/ inspraak**
 - in teksten
 - in verwerkingsopdrachten
- **Relevantie** van de taak duiden
- Identificeren en verbreden van **leesvoorkeuren**
 - in klasgesprekken
 - Voorlezen
 - boekenbingo
- Vrij (begeleid) lezen (LIST dus)

In de klas: verBondenheid

- **Voorlezen**
 - Boekgesprekken
 - **Samenwerking** tijdens de leesles
- **Samen lezen**
- **Samen** verwerkingsopdrachten uitvoeren

In de klas: **C**ompetentie

- Lees**strategieën** aanleren
- Zorgen voor **succeservaringen**
- Bieden van voldoende **structuur**

Autonomie	Verbondenheid	Competentie
1. Speel in op interesses van leerlingen <ul style="list-style-type: none"> - Uitdagend - Voldoende afwisseling - Differentieer op vlak van voorkennis - Leerstof betekenisvol maken - Houd rekening met leefwereld 	Onderhoud een positieve relatie <ul style="list-style-type: none"> - Fysieke nabijheid - Betrek leerlingen - Ken je leerlingen en spreek hen persoonlijk aan - Geloof in je leerlingen 	Voorzie leerlingen tijdig van informatieve en constructieve feedback Schenk daarbij aandacht aan leerproces
2. Bied keuze aan en stimuleer zelfstandigheid <ul style="list-style-type: none"> - Geef tijd om zelfstandig te werken aan opdrachten - Bied keuzethema's aan, keuzeopdrachten... cf. differentiatie - Geef verantwoordelijkheid aan de leerlingen 	Creëer een veilig leerklimaat <ul style="list-style-type: none"> - Geen stresserend competitieklimaat - Fouten maken mag - Kennismaking is geen overbodige luxe - Laat leerlingen samenwerken - Respecteer leerlingen hun mening 	Voorzie voldoende structuur: <ul style="list-style-type: none"> - Rituelen en gewoontes inbouwen - Duidelijk lesverloop - Leerdoelen duiden (duidelijke verwachtingen) - Studietips - Stappenplan aanbieden - Duidelijkheid over regels en afspraken
3. Verbind leerlingen met de leerstof <ul style="list-style-type: none"> - Leg nut en meerwaarde van de leerstof uit - Laat transfer maken naar andere contexten 	Toon je enthousiasme <ul style="list-style-type: none"> - Zelf jouw interesse tonen in leerstof - Verwelkom je leerlingen - Gebruik eventueel humor - Laat je eens evalueren (reflectie) 	Zorg voor uitdagende en haalbare doelen <ul style="list-style-type: none"> - Belang van succeservaringen - Belang van differentiatie
4. Geef leerlingen inspraak <ul style="list-style-type: none"> - Bv. Deadlines toetsen en taken - Bv. Thema's/onderzoeksonderwerpen - Bv. Bij volgorde van lesverloop/jaarplan 	Pas je taalgebruik aan <ul style="list-style-type: none"> - vervang 'moeten' door 'willen' of 'kunnen' - gebruik 'ik'-boodschappen 	
	Wees een rolmodel	

Van analyse....

Hoe interpreteren?

1. Waarover hebben we data verzameld
2. **Van analyse naar actie**
 1. Analyse, ja maar hoe interpreteren?
 2. Strategie-gebruik
 3. Leesmotivatie
 4. **Begrijpend leestoets**
3. Hoe verder plannen voor afname ?

Welke vragen ?

reproductievragen

- = in 1 zin en op 1 plaats in de tekst terug te vinden

vragen naar verbanden

- gebruik makend van verschillende elementen uit de tekst

vragen waarbij voorkennis geactiveerd wordt

- focust op de combinatie van voorkennis/ervaring met informatie uit de tekst. De lezer integreert dus bij deze vragen informatie uit de tekst met eigen voorkennis of ervaringen.

Even herinneren dat

- Reproduceren
 - verbanden leggen
 - voorkennis activeren
- ook in de leesstrategieën zitten.

Welke concrete acties mogelijk?

Geen concrete acties maar wel

- Deze 3 niveaus doortrekken doorheen alle leergebieden en momenten in de klas !
- Doorheen alle leerjaren

VRAGEN STELLEN

Dit doe ik voor / **tijdens** / na het lezen

Stap 1: Stop met lezen na elke alinea.

Stap 2: Kruip in de huid van de leraar. Gebruik het happertje én stel een vraag.

ZOEK EN VIND	LEID AF	BEOORDEEL
- Wie?	- Wat is het verband tussen ... en ...?	- Ben je het eens met de auteur? Waarom wel/niet?
- Wat?	- Wat zijn de voordelen/ nadelen van...?	- Spreekt de tekst je aan? Waarom wel/niet?
- Waar?	- Wat zijn de oorzaken / gevolgen van...?	- Hoe denk jij over...?
- Wanneer?	- Hoe komt het dat...?	- Wat denk jij dat er zou gebeuren als...?
- Waarom?	- ...	- ...
- Hoe?		
- ...		

Leesatleet - UGent

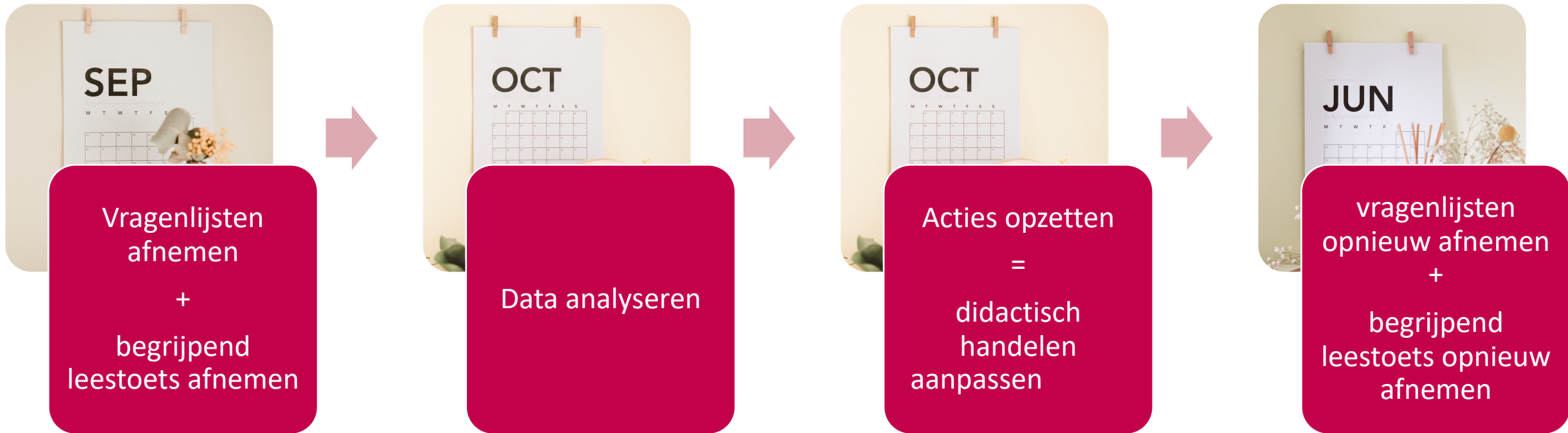
Van analyse....

Hoe interpreteren?

1. Waarover hebben we data verzameld
2. Van analyse naar actie
 1. Analyse, ja maar hoe interpreteren?
 2. Strategie-gebruik
 3. Leesmotivatie
 4. Begrijpend leestoets
3. Hoe verder plannen voor afname ?

Mogelijke tijdslijn

Vragen ?

Veel lees-plezier